یکی از امضاکنندگان نامه ۱۸۰ اقتصاددان در تشریح ضرورت‌های تغییر پارادایم حکمرانی:

تعامل با جامعه جهانی و آمریکا در جهت منافع ملی ارتقا یابد

رامتین موثق

بعد از تجاوز اسرائیل به ایران و عیان شدن آسیب‌هایی که جنگ می‌تواند بر اقتصاد و جامعه به جا بگذارد؛ ضرورت تغییری بنیادین در نظام حکمرانی کشور، و به خصوص نظام اقتصادی، حس می‌شود و بسیاری از اقتصاددانان و فعالان اقتصادی نیز بر این مهم تاکید دارند که اقتصاد کنونی کشور توان تاب‌آوری مقابل بحران‌هایی نظیر جنگ ندارد.

در همین راستا، ۱۸۰ تن از اقتصاددانان و اساتید دانشگاه‌ها در نامه‌ای سرگشاده به مردم ایران و رئیس‌جمهور خواستار تغییر پارادایم حاکم بر نظام حکمرانی برای برون‌رفت از بحران کنونی شدند. آنها با اشاره به «هزینه‌های سنگین جنگ» و «بحران‌های ساختاری در حوزه‌های اقتصاد، سیاست و روابط خارجی»، اصلاحات بنیادین در رویکرد نظام حکمرانی، پایان دادن به انحصار رسانه‌ای، تقویت شایسته‌سالاری و آزادی زندانیان سیاسی را به عنوان ضرورت‌های تضمین امنیت، ثبات و توسعه ایران معرفی کرده و از دولت درخواست کرده‌اند با در پیش گرفتن مسیر دیپلماسی و مذاکره سازنده با آمریکا و اروپا از ایران محافظت کند. این گروه همچنین خواستار خروج نیروهای نظامی از اقتصاد و بازنگری در سیاست‌های ارزی و مالی برای مقابله با رانت‌جویی، فساد و احیای اعتماد عمومی شده‌اند.

ضرورت شیفت پارادایم، تغییر سیاست‌های پولی و خروج نظامیان از اقتصاد

در این نامه ۳ محور اساسی اقتصادی قرار دارد که بنیادی‌ترین و اصلی‌ترین درخواست آن شیفت پارادایم حاکم بر نظام حکمرانی است. در خصوص محور نخست می‌خوانیم: «مهم‌ترین توصیه ما، تغییر بنیادی رویکرد نظام حکمرانی در جهت افزایش ملموس مشارکت جامعه و احیای سرمایه اجتماعی است. با تداوم سیاست‌های انحصارگرانه، اعتماد عمومی جلب نخواهد شد. آزادی بیان صاحبان اندیشه تضمین و این امکان فراهم شود که همه بتوانند با برخورداری از آزادی، نظرات خود را در مورد چرایی بروز شرایط موجود و چگونگی خروج از آن، ابراز کنند. تجربه بشری به‌خوبی نشان داده است که نظام‌های سیاسی برخلاف تصور برخی سیاستمداران، در فضای آزادی بیان، تثبیت و تقویت شده و برعکس، در فضای دچار محدودیت است که نفوذپذیر و شکننده می‌شوند.»

دومین محور بر پایه تغییر سیاست‌های پولی و ارزی حاکم بر اقتصاد کشور است: «سیاست‌های پولی، ارزی، تجاری و مالی به گونه‌ای تنظیم شود که زمینه رانت‌جویی و فساد را از بین ببرد و از سوی دیگر، بهره‌مندی نهادهایی متوقف شود که با وجود گسترش هشداردهنده فقر همگانی، خارج از کنترل و نظارت تعریف‌شده و بدون شفافیت، از منابع عمومی تغذیه می‌شوند و امتیازات فراوانی را مورد استفاده قرار می‌دهند.» همچنین اقتصاددانان امضاکننده این نامه در خصوص ضرورت خروج نظامیان از اقتصاد کشور نوشته‌اند: «بر ضرورت خروج نیروهای نظامی از امور بنگاه‌داری و فعالیت‌های اقتصادی و تمرکز آنها بر امور مربوط به حوزه‌های مستقیما مرتبط با امور نیروهای مسلح تاکید می‌شود.»

یک اقتصاددان که از امضاکنندگان این نامه است، در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، به تشریح این ۳ محور اساسی نامه پرداخته است.

سیاست خارجی باید در جهت تعامل با جامعه جهانی در چارچوب منافع ملی ارتقا یابد. یعنی با همه دنیا، از جمله ایالات متحده آمریکا، اگر روابط اقتصادی داشته باشیم و این روابط را گسترش دهیم و مثلا زمینه را برای سرمایه‌گذاری خارجی فراهم کنیم، این مسئله به نفع امنیت ملی ما خواهد بود

خط قرمز ما باید منافع ملی باشد

«مهدی پازوکی» در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»، درباره ضرورت تغییر پارادایم حاکم بر نظام حکمرانی، اظهار کرد: همانطور که در نامه اشاره شده است، تضمین امنیت، ثبات و توسعه ایران از ضروریات و نیازهای جامعه و اقتصاد ایران است.

مهدی پازوکی در گفت‌وگو با «توسعه ایرانی»: همانطور که در نامه ۱۸۰ اقتصاددان و استاد دانشگاه به مردم و رئیس‌جمهور اشاره شده است، تضمین امنیت، ثبات و توسعه از ضروریات و نیازهای جامعه و اقتصاد ایران است. بنابراین ما باید در جهت منافع ملی تغییر شیفت بدهیم؛ یعنی خط قرمز ما باید منافع ملی ملت ایران باشد

این اقتصاددان که یکی از امضاکنندگان نامه است، تصریح کرد: همانطور که این اساتید اشاره کرده‌اند، ما باید در جهت منافع ملی تغییر شیفت بدهیم؛ یعنی خط قرمز ما باید منافع ملی ملت ایران باشد.

او با عنوان اینکه برای این تغییر پارادایم دو پیشنهاد طراحی شده است، بیان داشت: پیشنهاد اول، ارتقای سیاست خارجی در جهت تعامل با جامعه جهانی در چارچوب منافع ملی است. یعنی با همه دنیا، از جمله ایالات متحده آمریکا، اگر روابط اقتصادی داشته باشیم و این روابط را گسترش دهیم و مثلا زمینه را برای سرمایه‌گذاری خارجی فراهم کنیم؛ به نفع امنیت ملی ما خواهد بود.

این استاد دانشگاه افزود: اگر شرکت‌های آمریکایی، به عنوان قدرتمندترین اقتصاد جهان، برای مثال در پارس جنوبی و در بخش انرژی ما سرمایه‌گذاری کنند، به نفع امنیت، ثبات اقتصادی و به ضرر رقبای منطقه‌ای ما خواهد بود زیرا باعث می‌شود هزینه مبادله در اقتصاد ایران کاهش پیدا کند.

جاسوس‌ها در جوامع بسته زمینه رشد بهتری دارند

پازوکی در ادامه تشریح ضرورت‌های تغییر پارادایم نظام حکمرانی، عنوان کرد: پیشنهاد دوم در عرصه داخلی است؛ یعنی مهمترین توصیه‌ای که این نامه کرده است، تغییر بنیادین رویکرد نظام حکمرانی در جهت افزایش مشارکت جامعه و احیای سرمایه اجتماعی است. او ادامه داد: باید بدانیم با سیاست‌های انحصارگرایانه، با تقسیم شهروندان به درجه یک و دو و با محدود کردن آزادی‌های قانونی، زمینه برای حضور مردم وجود نخواهد داشت. حکومت باید بداند، اگر خواهان توسعه، امنیت و ثبات اقتصادی است، باید مردم احساس کنند که ایران برای همه ایرانیان است و نه برای اقلیتی خاص!

یک اقتصاددان: اگر سیاست‌های انحصارگرایانه را به دور بریزیم و برای رفع مشکلات اقتصادی داخلی از روش‌های علمی و برخوردهای کارشناسی استفاده کنیم، قطعا می‌توانیم بر مشکلات فائق آییم. با سیاست‌های انحصارگرایانه، با تقسیم شهروندان به درجه یک و دو و با محدود کردن آزادی‌های قانونی، زمینه برای حضور مردم وجود نخواهد داشت. حکومت باید بداند، اگر خواهان توسعه، امنیت و ثبات اقتصادی است، باید مردم احساس کنند که ایران برای همه ایرانیان است و نه برای اقلیتی خاص

به اعتقاد این تحلیلگر مسائل اقتصادی، اگر سیاست‌های انحصارگرایانه را به دور بریزیم و سعی کنیم برای رفع مشکلات اقتصادی داخلی از روش‌های علمی و برخوردهای کارشناسی استفاده کنیم، قطعا می‌توانیم بر مشکلات فائق آییم.

او یادآور شد: تجربه جهانی هم نشان می‌دهد نظام‌هایی که دچار محدودیت هستند و به اصطلاح انحصار به وجود می‌آورند، زمینه را برای مشارکت مردم فراهم و به حقوق شهروندی توجه نمی‌کنند، زمینه را برای نفوذ اجنبی و دشمن فراهم می‌کنند و اتفاقا جاسوس‌ها در همین جوامع بسته رشد می‌کنند.

ضرورت هماهنگی بین سیاست‌های پولی و مالی دولت

پازوکی همچنین درباره ضرورت تغییر سیاست‌های پولی، ارزی، تجاری و مالی اظهار داشت: سیاست‌های پولی و ارزی باید به گونه‌ای علمی طراحی شوند که زمینه رانت‌جویی و فساد را از بین ببرند.

نظامیان اگر قرار است بنگاه‌داری کنند، مانند همان بانک‌هایی که اکثرا ورشکسته بودند و در بانک سپه ادغام شدند، قطعا زمینه برای فساد فراهم می‌شود و مانع گسترش بخش خصوصی سالم در اقتصاد ایران می‌شوند پس باید جلوی حضور نظامیان در اقتصاد گرفته شود چون ما یک بخش خصوصی قوی نداریم. موتور توسعه اقتصاد، بخش خصوصی قوی است که به دنبال رشد تولید ملی خواهد بود

او توضیح داد: باید فضای کسب‌وکار را برای رشد سرمایه‌گذاری مناسب کنیم و برای اینکه فضای کسب‌وکار مناسب باشد حکومت باید سه کار را در دستور کار خود قرار دهد. اول ایجاد شفافیت اقتصادی است؛ یعنی مبادله آزاد اطلاعات برای همه. دو، ایجاد زمینه رقابت سالم بین بنگاه‌های اقتصادی و سوم، از بین بردن هرگونه انحصار؛ چه انحصار بخش خصوصی، چه انحصار بخش دولتی و چه انحصار خصولتی‌ها.

این استاد دانشگاه افزود: یا مثلا در زمینه سیاست‌های پولی باید بدانیم که اقتصاد ایران به شدت درگیر معضل بی‌انضباطی پولی و مالی است. پازوکی در بیان راهکار این معضل بیان کرد: انضباط پولی راهکار از بین بردن این نقیصه است. از این رهگذر ما باید جلوی کسری بودجه را بگیریم چرا که کسری بودجه زمینه‌ای است برای افزایش نقدینگی و تورم. دولت باید بدهی بانک‌ها را به بانک مرکزی با سیاست‌های بخردانه محدود کند و همچنین بدهی دولت به سیستم بانکی از بین برود تا زمینه‌ای برای انضباط پولی در اقتصاد ایران فراهم شود. او تاکید کرد: باید هماهنگی بین سیاست‌های پولی و مالی دولت افزایش یابد.

حضور نظامیان در اقتصاد تبعات منفی دارد

این کارشناس مسائل اقتصادی درباره تاکید نامه بر خروج نظامیان از عرصه اقتصاد کشور، عنوان کرد: نظامیان باید به وظیفه اصلی خود بپردازند و توان دفاع کشور را بالا ببرند.

پازوکی ادامه داد: نظامیان اگر امکاناتی دارند که در زمان صلح می‌توانند برای توسعه زیربناهای کشور به کار بگیرند صادقانه انجام دهند اما اگر قرار است بنگاه‌داری کنند، مانند همان بانک‌هایی که اکثرا ورشکسته بودند و در بانک سپه ادغام شدند، قطعا زمینه برای فساد فراهم می‌شود و مانع گسترش بخش خصوصی سالم در اقتصاد ایران می‌شوند.

او توضیح داد: نهادهای نظامی باید به وظیفه اصلی خود بپردازند؛ به پادگان‌ها برگردند و توان دفاعی را بالا ببرند و وارد بنگاه‌داری نشوند. مثلا وزارت دفاع باید پشتیبانی کند نه اینکه بنگاه‌داری کند. دولت اگر قرار است نیروگاه بسازد نیروگاه را باید وزارت نیرو بسازد؛ تازه این در شرایطی است که نیروگاه‌های وزارت نیرو را به بخش خصوصی داده‌ایم؛ در این شرایط چرا باید نهادهای نظامی نیروگاه بسازند؟ من با این رویه مخالفم!

این استاد دانشگاه تصریح کرد: باید جلوی حضور نظامیان در اقتصاد کشور گرفته شود چون ما یک بخش خصوصی قوی نداریم. موتور توسعه اقتصاد، بخش خصوصی قوی است که به دنبال رشد تولید ملی خواهد بود.

پازوکی در پایان خاطرنشان کرد: ورود نظامیان به بنگاه‌داری، می‌تواند تبعات بسیار منفی برای اقتصاد ملی داشته باشد؛ چنانچه هم اکنون هم شاهد این تبعات هستیم.

خبر اقتصادی

روابط عمومی بانک مرکزی خطاب به بابک زنجانی:

به جای راه‌حل‌های مشعشع، بدهی خود به بیت‌المال را پرداخت کن

مدیر روابط عمومی بانک مرکزی در واکنش به توییت اخیر بابک زنجانی، اعلام کرد: زنجانی باید بدهی خود را به بیت‌المال پرداخت کند. وی از بانک مرکزی و هیچ نهاد قانونی کشور، مجوز فعالیت اقتصادی ندارد. به گزارش ایلنا، مصطفی قمری وفا در شبکه ایکس نوشت: «جناب کلاهبردار و ابربدهکار به جای توصیه به مقامات کشور، بدهی خود به بیت‌المال را پرداخت کن؛ نیازی به راه‌حل‌های مشعشع شما نیست. تو از بانک مرکزی و هیچ نهاد قانونی کشور، مجوز فعالیت اقتصادی نداری و کمتر دروغ بگو!»

گمرک جمهوری اسلامی:

واردات طلا دو برابر شد

براساس آمارهای گمرک جمهوری اسلامی ایران، در سه‌ماهه نخست امسال ۹۶۵ میلیون دلار طلای خام وارد کشور شده که نسبت به بهار پارسال رشد ۲ برابری را نشان می‌دهد. به گزارش مهر، نکته قابل توجه آن که افزایش چشمگیر واردات طلا در حالی رقم خورده که مجموع واردات ایران در بهار امسال با کاهش مواجه بوده است. در این مدت، ۹ میلیون و ۱۳ هزار تن کالا به ارزش ۱۳ میلیارد و ۲۹ میلیون دلار وارد کشور شد که در مقایسه با بهار ۱۴۰۳ از نظر وزنی ۴.۳۵ درصد و از نظر ارزشی ۱۱.۷۳ درصد کاهش داشته است. در چنین شرایطی، رشد واردات طلا را باید استثنایی معنادار در روند کاهشی تجارت خارجی کشور تلقی کرد.

معاون وزیر اقتصاد مدعی شد:

صدور ۹۰ مجوز سرمایه‌گذاری خارجی در خلال جنگ ۱۲ روزه!

معاون وزیر اقتصاد ادعا کرد: در خلال حملات ۱۲ روزه، جلسه هیات سرمایه‌گذاری خارجی را تشکیل دادیم و نزدیک ۹۰ مجوز سرمایه‌گذاری خارجی صادر کردیم. به گزارش تسنیم، ابوالفضل کوده‌ئی عنوان کرد: ایران به تمام کشورهای سرمایه‌گذار خوش آمد می‌گوید؛ ولی اولویت راهبردی ما به کشورهایی اختصاص می‌یابد که امکان سرمایه‌گذاری بالاتری داشته باشند که کشورهای همسایه و آن‌هایی که دارای روابط راهبردی با ایران هستند، در اولویت قرار می‌گیرند.

وعده معاون وزیر جهاد:

قیمت روغن خوراکی تغییر نمی‌کند

معاون برنامه‌ریزی و امور اقتصادی وزارت جهاد کشاورزی تصریح کرد: از آنجا که افزایش مالیات بر ارزش افزوده روغن در قیمت رسمی آن محاسبه نشده بود بنابراین هیچ گونه تغییر قیمتی در این مورد روی کالای روغن صورت نمی‌گیرد. به گزارش ایلنا، اکبر فتحی با اشاره به بازگشت مالیات بر ارزش افزوده روغن از ۱۰ درصد به یک درصد با مصوبه سران قوا، توضیح داد: از آنجا که افزایش مالیات بر ارزش افزوده در اعلام قیمت جدید روغن در خردادماه محاسبه نشده بود، قیمت روغن خوراکی با بازگشت مالیات بر ارزش افزوده به یک درصد، کاهش نمی‌یابد.

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس:

بورس به سمت ثبات حرکت می‌کند

عضو کمیسیون برنامه و بودجه مجلس با اشاره به این که شرکت‌های بورسی آسیب جدی در جنگ ندیده‌اند و ریزش اخیر شاخص کل بورس بیشتر تحت تأثیر حجم اندک معاملات خرد بوده است گفت: با کاهش ریسک‌ها و ثبات سیاسی، بازار در حال بازگشت به شرایط عادی است. به گزارش تسنیم، بهروز محبی تاکید کرد: سازمان بورس و اوراق بهادار باید سیاست‌های حمایتی را در پیش بگیرد تا بازار به ثبات برسد. مجلس نیز بسته‌های حمایتی را تصویب کرده و طرح‌هایی برای حمایت از سهامداران خرد و پروژه‌های دارای بازدهی مناسب در نظر گرفته است.

رئیس اتاق مشترک دو کشور اعلام کرد:

رشد صادرات ایران به روسیه در بهار ۱۴۰۴

رئیس اتاق بازرگانی مشترک ایران و روسیه از رشد صادرات ایران به روسیه در بهار امسال خبر داد و گفت: در میزان مبادلات تجاری میان دو کشور در طول جنگ ۱۲ روزه تغییر معناداری ایجاد نشده است. هادی تیزهوش تابان در گفت‌وگو با ایلنا، اعلام کرد: طبق آمار اداره گمرک آستارا، طی سه ماهه اول سال ۱۴۰۴ به میزان ۲۷۴ هزار و ۷۰ تن کالا به ارزش ۱۴۵ میلیون و ۲۶۷ هزار و ۹۸ دلار از طریق گمرک ریلی و زمینی آستارا صادر شده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، ۱۸ درصد از لحاظ وزنی رشد داشته و به مقصد کشورهای روسیه، آذربایجان، بلاروس، اوکراین، قزاقستان و... ارسال شده است.

با وجود افزایش رسمی ۱۵ درصد؛

افزایش ۱۰ درصدی قیمت خودرو در راه است

با وجود افزایش ۱۵ درصدی قیمت خودرو در روزهای گذشته، خودروسازان همچنان پیگیر افزایش ۱۰ درصدی دیگر بر قیمت پایه خودروها هستند. به گزارش اقتصاد آنلاین، در ادامه اختلاف نظر میان وزارت صمت و شورای رقابت درباره نحوه تعیین قیمت خودرو، اکنون خبرهایی از تلاش خودروسازان برای دریافت مجوز افزایش مجدد قیمت‌ها به گوش می‌رسد. شورای رقابت، با استناد به دستورالعمل ۵۴۳ و بر مبنای تورم بخشی، پیش‌تر افزایش ۲۵ درصدی قیمت کارخانه‌ای را پیشنهاد داده بود؛ اما وزارت صمت تنها با ۱۵ درصد از این رقم موافقت کرد. در حال حاضر، خودروسازان در تلاش‌اند با پیگیری مجدد، مابقی این افزایش، یعنی حدود ۱۰ درصد دیگر را به تصویب برسانند.

گفت و گو

فرشاد مومنی:

به سوداگران بازار سرمایه یارانه وحشتناک می‌دهند

استاد دانشگاه علامه طباطبایی عنوان کرد: در همین شرایط که می‌گویند دَم مردم برای ایستادگی در جنگ با رژیم صهیونیستی گرم، می‌بینیم به سوداگران بازار سرمایه یارانه وحشتناک می‌دهند اما قیمت نان را برای مردم گران می‌کنند.

به گزارش ایلنا، فرشاد مومنی در مراسم بزرگداشت مرحوم عالی نسب با محوریت «سازوکارهای دفاع از تولید ملی؛ مقایسه تطبیقی دوران جنگ و پساجنگ» اظهار داشت: رسانه‌ها مکرراً تعبیری برای

تهاجم جنایتکار اسراییل مطرح کردند آن هم مفهوم جنگ روایت‌ها بود، بحث بر سر این است که اراده‌های جدی برای اینکه حتی مواردی در جنگ که جهان به صورت عینی مواجه می‌شود را دستکاری کند، وجود دارد تا در راستای منافعی جلوه دگرگون شده‌ای از آن را ارایه دهند.

او افزود: باورم این است که بالاترین سطح سرمایه‌گذاری‌ها در این زمینه درباره کارنامه ۱۰ سال اول بعد از پیروزی انقلاب اسلامی انجام شد. آقای راغفر گفته بود که به روش علمی و با اعتبار پروژهش علمی تا به امروز مطالعه‌ای انجام نشده که نشان دهد که دقیقا کاستی‌های دوره ۱۰ ساله اول چه بود که بر اساس آن بررسی شود که آیا رویکرد جایگزین اوضاع را بهتر کرد یا بدتر؟ و در حال حاضر به انجام چنین مطالعه‌ای بسیار نیاز داریم.

این اقتصاددان اظهار کرد: وجه اصلی موضوع، وجه اندیشه‌ای است. مجموعه جهت‌گیری‌هایی که در ۱۰ سال اول پیروزی انقلاب اتخاذ شد حکایت از این دارد که این نظام جدید جایگزین شده متکی بر سه گروه اندیشه است که عبارت آمد از دانایی‌های بسیار عمیق درباره تاریخ اقتصادی ایران، دانایی‌های بسیار عمیق درباره ذخایر دانایی مرتبط با اندیشه توسعه در سطح جهان و دانایی‌ها با رویکرد محوریت شهید بهشتی درباره اسلام.

مومنی با بیان اینکه یکی از گرفتاری‌های بزرگ ما این است که موازین علمی قربانی تصلب ایدولوژی زده می‌شود، تاکید کرد: در مطالعاتی آمده است که همین کاهش ۸۰ درصدی خام‌فروشی در سال ۱۳۵۸ باید شوک منفی ۳۰ درصدی به تولید ناخالص ملی ایران وارد می‌کرد اما گزارش‌های رسمی می‌گوید که رشد منفی رخ داده در آن سال، حدود ۸ درصد بود یعنی اینکه آن انرژی که انقلاب ما آزاد کرد باعث شده که سه چهارم از آن شوک منفی ۳۰ درصدی با تولید ملی جایگزین شود.

او ادامه داد: اگر حکومتی با الفبای حکومتداری اقتصادی را بفهمد، معنی این مطالعات را می‌داند چرا که الان با تک تک سلول‌هایمان عوارض ریشه‌دار شده بیماری هلندی در سال ۱۳۸۴ تا به امروز را لمس و با آن زندگی می‌کنیم. در این باره تعبیر بسیار عجیبی بکار گرفته می‌شود مبنی بر اینکه صورت حساب آلوده شدن به بیماری هلندی فقط مربوط به خام‌فروشی نیست و هر حکومتی که در اسارت این مناسبات قرار می‌گیرد، شفافیت در فرایند تصمیم‌گیری را کنار می‌گذارد و در اسارت ۱۲ گروه عارضه بحران‌ساز از جمله شکننده شدن حکومت، نوسانی و شکننده شدن رشد اقتصادی، افزایش سطح فقر، نابرابری و بیکاری، فساد گسترده، اشاعه فرهنگ رانت‌جویی، کاهش رفاه اجتماعی و اضمحلال تولید ملی و... قرار می‌گیرد. به گفته این استاد دانشگاه، در دوره ۵۰ سال گذشته به موازات هر شوک افزایش قیمت نفت، خشن‌ترین برخوردها از موضع حذف رقبای بالقوه در ساخت سیاسی و ساخت اجتماعی دیده می‌شود.

مومنی همچنین مطرح کرد: در سال ۱۴۰۰ کمیسیون اقتصادی مجلس گزارشی را منتشر کرده مبنی بر اینکه از روزی که بانک‌های خصوصی فعال شدند بی‌سابقه‌ترین سطوح فقر و فلاکت و وابستگی ذلت‌آور در اقتصاد ایران پدیدار شدند و باید توجه داشت این گزارش کمیسیون اقتصادی است نه اینکه یک حزب رادیکال آن را نوشته باشد. موضوع این است که بزرگترین رانت بانک‌های خصوصی خلق پول از هیچ است و به ازای هر واحد خلق پول از سوی بانک مرکزی، بانک‌های خصوصی بیش از ۶ برابر خلق پول می‌کنند اما وقتی از رشد نقدینگی حرف می‌زنیم می‌گویند هر چه فریاد دارید بر سر بانک مرکزی بزنید و الان در این اقتصاد مشخص نیست چه کسی سلطان بانواست.

او تصریح کرد: اگر میزان صادرات خام‌فروشی کشور را با میانگین جهانی مورد مقایسه قرار دهیم اعداد و رتبه شرم‌آور است. در تاریخ ۷۰ ساله گذشته ایران برای اولین در نیمه دوم دهه ۹۰، اندازه جمعیت فقیر در کمتر از سه سال دو برابر می‌شود. اندازه جمعیت با فقر شدید - به این معنا که اگر کل درآمد خود را فقط صرف خورد و خوراک کند آن حداقل‌ها را برای سالم زنده ماندن را نمی‌تواند تامین کند - از ۷ میلیون نفر بیشتر شده است. در شرایطی که کشور در تهدید امنیتی قرار دارد به تولید کنندگان رسیدگی کنند هر وزیری که صحبت می‌کند درباره نقش خود در تسهیلگری در واردات حرف می‌زند و گزارش ارایه می‌دهند و به آن افتخار می‌کند.

گزارش

خسارت صنعت هوانوردی از جنگ ۱۲ روزه:

درآمدی که به آسمان رفت و مسافرانی که چشم انتظار بازپرداخت پولشان هستند

پس از جنگ ۱۲ روزه ایران و اسرائیل که از ۲۳ خرداد آغاز شد و با حملات بی‌سابقه دوطرفه به زیرساخت‌های نظامی و غیرنظامی همراه بود، ابعاد خسارت‌های اقتصادی این درگیری فراتر از حوزه انرژی و مبادلات تجاری گسترش یافت. یکی از مهم‌ترین این تبعات، اختلال در صنعت حمل‌ونقل هوایی کشور است؛ چه در بخش بین‌المللی با لغو پروازهای عبوری از آسمان ایران و چه در حوزه داخلی با توقف گسترده پروازها و سردرگمی میلیون‌ها مسافر.

به گزارش اقتصاد۲۴، با شروع جنگ ایران و اسرائیل، سازمان هواپیمایی فدرال آمریکا (FAA)، یاتا (IATA) و چند کشور اروپایی هشدار رسمی دادند و پروازها به سمت جنوب خلیج فارس، آسیای مرکزی و شرق آفریقا مسیر خود را به سمت آسمان ترکیه، ترکمنستان یا عربستان سعودی تغییر دادند. این در حالی است که طبق آمارهای رسمی، روزانه حدود ۹۵۰ پرواز عبوری از آسمان ایران ثبت می‌شد که درآمد مستقیم هر پرواز بین ۵۰۰ تا ۹۰۰ دلار برای دولت ایران بود.

حال تصور کنید اگر ۱۰۰ درصد پروازها کنسل شود و با میانگین رقم کنسلی یعنی ۷۰۰ دلار فقط محاسبه شود؛ به رقمی حدود ۶۶۵ هزار دلار می‌رسیم که این رقم در ۲۰ روز به رقمی حدود ۱۴ میلیون دلار خواهد رسید و این در حالی است که پروازها به صورت میانگین حساب شده نه بالاترین رقم برای هر پرواز که حدود ۱۰۰۰ دلار است. همچنین با تداوم وضعیت در تیر ماه نیز برآورد شده که دست کم ۳۰ درصد از پروازهای عبوری هنوز بازنگشته‌اند، که زیان را به بیش از ۲۰ میلیون دلار در کمتر از دو ماه می‌رساند. در کنار زیان مالی مستقیم، کاهش عبور پرواز ها ضربه مهمی به اعتبار امنیت هوایی ایران وارد کرده که بازیابی آن نیاز به مذاکرات گسترده با آژانس‌های بین‌المللی، سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌ها و تضمین‌های امنیتی جدی دارد.

چنانچه که بر اساس داده‌های غیر رسمی حدود ۱.۲ میلیون بلیت پرواز داخلی و ۲۵۰ هزار بلیت پرواز خارجی لغو یا تعلیق شده است. در همین حال برخی خبرها حکایت از آن دارد که بخشی از شرکت‌های هواپیمایی با تاخیر یا قسطی اقدام به بازپرداخت کرده‌اند، اما طبق گزارش‌های مردمی و منابع رسمی گفته می‌شود که تنها حدود ۵۵ درصد از بازپرداخت‌ها انجام شده و بقیه مسافران یا منتظر هستند یا با «کوپن جایگزین سفر» مواجه شده‌اند که هنوز عملیاتی نشده است.

در این بین مسئله ضرر مستقیم ایرلاین‌ها می‌تواند آنان را حتی به مرز ورشکستگی نیز بکشاند چرا که حالا علاوه بر بازپرداخت پول بلیت‌ها، هزینه‌هایی شامل توقف عملیات، نگهداری هواپیما، حفظ پرسنل و کاهش فروش بلیت برای فصل تابستان را نیز پیش رو دارند. در چنین شرایطی برآوردها نشان می‌دهد مجموع خسارت ایرلاین‌های داخلی تاکنون به بیش از ۹۰۰۰ میلیارد تومان رسیده است.

در چنین شرایط بحرانی به نظر می‌رسد ایرلاین‌ها برای عبور از این

گردنه بیش از همیشه به کمک دولت نیازمند هستند و به نظر می‌رسد دستکم فعلا سه پیشنهاد اصلی برای اجرایی شدن و نجات ایرلاین‌ها در دست بررسی است: نخست ارائه بسته حمایتی دولتی به ایرلاین‌ها، مشابه تسهیلات کرونایی (وام کم‌بهره یا بخشودگی مالیاتی)، دوم تشکیل صندوق اضطراری مشترک با همکاری سازمان هواپیمایی، بانک مرکزی و بیمه مرکزی برای پرداخت بدهی به مسافران و سوم، استفاده از ابزارهای مالی مانند اوراق بدهی کوتاه‌مدت برای تأمین نقدینگی سریع به شرکت‌ها.